

La construcció amb fusta, una oportunitat per a salvar els boscos

Catalunya té més d'un 60% de massa forestal, però només n'utilitza entre el 5 i el 10% per a la construcció

Casa de fusta del Bages. | ACN.

Catalunya és un dels països més forestals d'Europa. Té més bosc que Suïssa o Canadà però, malgrat això, cada any continua important fusta i, dels boscos catalans, només n'aprofita entre el 5% i el 10% per a la construcció. La resta es fa servir per generar combustible o fer-ne embalatges.

Una realitat que, des del sector forestal, s'espera revertir en els pròxims anys. **La fusta com a material de construcció sostenible** viu un moment d'auge, i cada cop són més les empreses, particulars i institucions que aposten per aquest tipus de material. La catalana té totes les qualitats necessàries, i el sector ho veu com una oportunitat per millorar la gestió dels boscos, clau per salvar-los de grans incendis forestals.

Fa 10 anys, l'arquitecte **Josep Bunyesc** va construir a Lleida una casa positiva amb fusta. És a dir, que genera més energia de la que consumeix. Des de llavors, s'ha anat especialitzant i ara s'ha convertit en tot un referent. En construeix unes 10 l'any i sempre que pot utilitza fusta del país perquè d'aquesta manera, explica, aconseguix dinamitzar l'economia local, minimitzar l'impacte ambiental i millorar la gestió forestal.

Per l'arquitecte, **la fusta catalana** té totes les qualitats necessàries per a la construcció i, si encara no s'utilitza prou, és perquè "cal desenvolupar una indústria al darrera i aconseguir que no sigui més fàcil importar la fusta del centre o nord d'Europa que portar-la dels nostres boscos".

Hi està d'acord en **Jordi Gené, responsable de l'Institut Català de la Fusta (INCAFUST)**, una entitat que té per finalitat promoure el desenvolupament i el reconeixement de la fusta catalana. Gené creu que la clau està en la demanda i, fins ara, assegura, no n'hi ha hagut prou per desenvolupar una indústria al darrera. Ara, en canvi, la situació està canviant i cada cop hi ha més gent que veu la fusta com un material sostenible ideal per a la construcció.

De fet, les constructores així ho reconeixen. És el cas de la berguedana **Clau 21** que, en els últims cinc anys, ha vist com la demanda de cases sostenibles ha crescut un 30%. La fusta és un dels materials de construcció més demanats i, tal com explica la seva cogerent, Rosa Prat, molts clients demanen que la fusta sigui del país. Una condició que no sempre es pot donar.

[h3]Iniciatives que aposten i posen en valor la fusta local[/h3]

Una de les primeres empreses de Catalunya que va apostar per construir amb fusta local del Pirineu és el **Grup Sebastia**, amb seu a **Rialp (Pallars Sobirà)**. De fet, als anys 90 es van convertir en la primera empresa de l'Estat en certificar la fusta extreta dels boscos catalans. "Ho fem amb el ferm convenciment que la fusta del país té molts avantatges i té un millor comportament estructural que moltes de les fustes que puguin venir d'Europa", relata a l'ACN el responsable comercial i de màrqueting de Sebastia, Sergi Sebastia.

Sebastia fabrica entre quatre i cinc cases al mes i **té com a principal mercat Catalunya, Andorra i el sud de França**. Asseguren que també està creixent la demanda de construcció amb fusta a les Balears i al nord d'Espanya. Creuen que un dels seus punts forts és que també es dediquen a la primera transformació, és a dir, compren la fusta a les subhastes públiques i ells mateixos la traslladen del bosc fins a la serradora, on fabriquen els productes.

Sergi Sebastia, responsable comercial i de màrqueting de Fustes Sebastia. Foto: ACN

Comprar la fusta a l'estranger, assegura el gerent de l'empresa, pot comportar diversos inconvenients com els que s'estan donant actualment, ja que "hi ha manca de matèria primera i s'ha incrementat molt el preu de la fusta". De fet, és una situació que estan notant moltes constructores catalanes com la berguedana **Macusa**, que explica que, en alguns productes, el preu gairebé s'ha doblat respecte de fa un any.

[h3]Del totxo a la fusta[/h3]

L'interès creixent per la construcció sostenible ha portat moltes empreses del país a reorientar la seva activitat. Un exemple és Macusa, una empresa familiar ubicada a **Olvan (Berguedà)** i que dona ocupació a una trentena de treballadors. El seu responsable, **Xavier Guitó**, assegura que han notat "un auge" de la demanda, sobretot a nivell particular, però també per part de l'administració.

On també han notat un augment de la demanda dels materials de fusta per a la construcció és a **Jordi Mallarach S.A**, una empresa nascuda el 1959 a Olot, i que el 2010 va adquirir **Matioska de Sant Pau de Segúries (Ripollès)**, una empresa especialitzada en cases de fusta. Calculen que el sector ha crescut un 15% en els últims anys, un augment que també han viscut a l'empresa. "Hem contractat més gent a l'oficina tècnica, per dibuixar i assessorar arquitectes, i ara el grup té unes quaranta persones", explica el gerent de l'empresa, Pere Mallarach.

Un dels seus punts forts, creu, és que s'adapten a les demandes del client i no ofereixen un producte estandarditzat. També treballen en construcció modular i actualment tenen molta demanda de **càmpings de Barcelona i Girona** que els encarreguen bungalows. "La gent ha entès que el canvi climàtic ha vingut per quedar-se i la construcció en fusta aporta l'estalvi energètic, menys petja energètica i salubritat", detalla. I ara, amb la pandèmia, la gent valora més viure en un ambient "sense elements volàtils com plàstics", afegeix.

*Un treballador i el gerent de Jordi Masarach S.L. al taller de l'empresa que tenen a Sant Pau de Segúries.
Foto: ACN*

Sostre d'una casa de fusta del Ripollès. Foto: ACN

L'empresari destaca que la fusta és un material que permet una gran varietat d'acabats i de colors, fins i tot tècniques poc conegudes com és la del **Shou-Sugi-Ban**, una tècnica japonesa mil·lenària basada en la fusta cremada. "Els primers mil·límetres queden carbonitzats de la capa exterior de la fusta i s'evita un manteniment però també fongs, insectes i els raigs ultraviolats", que malmeten la fusta amb el temps. El resultat, segons Mallarach, és una fusta negra molt vistosa.

Van començar important-la d'**Anglaterra, Holanda i altres punts de centre d'Europa** però des de fa un temps han passat a fer-ho ells amb diferents fustes i segons la demanda dels clients.

[h3]Dificultats per accedir a la fusta local[/h3]

El gerent de Jordi Mallarach S.A explica que el 95% de la fusta amb la que treballen és importada, sobretot de **centre d'Europa i Escandinàvia**, si bé una part prové de Catalunya.

Admet que caldria un fort impuls de les administracions per fer que el país pogués aprofitar i treure rendiment de la fusta dels boscos catalans com han fet altres indrets com al País Basc. "Seria beneficiós per les serradores del país i propietaris forestals" i molt especialment per avançar cap a la sostenibilitat i els productes de km 0.

En el mateix cas es troben a l'empresa Macusa, que han d'importar aquest material des del centre i nord d'Europa per la manca d'oferta de fusta catalana. "No hi ha una indústria que cobreixi la demanda de fusta constructiva. La demanda és superior a l'oferta", lamenta el seu responsable, Xavier Guitó. Tot i això, assegura que, si es fa una bona **gestió forestal**, hi haurà oferta i serà competitiva

[h3]"No té res a veure amb una casa convencional"[/h3]

Iolanda Redondo i la seva família fa pocs mesos que viuen en una casa construïda amb fusta a **Sant Fruitós de Bages**. Van apostar per aquest material i n'estan molt satisfets. "No té res a veure amb una casa convencional. El confort, la temperatura. Tot és perfecte", assegura. De fet, a casa seva no tenen cap sistema de calefacció.

Taller de Macusa, a Olvan. Foto: ACN